

Marc general per a la incorporació de la perspectiva de gènere en la docència universitària

Una docència amb perspectiva de gènere és una docència que considera el sexe i el gènere com a variables analítiques i explicatives clau.

Recomanacions que tot el professorat hauria de tenir present en la planificació de les seves assignatures i dels estudis en què participa, així com en la manera d'adreçar-se a l'estudiantat en el seu conjunt.

1

Prendre consciència de la **diversitat d'identitats i orientacions afectives-sexuals** que existeixen entre l'estudiantat de les nostres aules.

És important utilitzar i afavorir un llenguatge verbal i no verbal que atengui aquesta diversitat i garanteixi el respecte a totes les identitats.

2

Assumir que la incorporació de la perspectiva de gènere a la docència no és només una qüestió de justícia social, sinó que **millora la qualitat i rellevància dels nostres estudis**.

Anar més enllà del subjecte universal (l'home blanc occidental i heterosexual) com a referent a partir del qual construir el coneixement permet incorporar i recuperar altres sabers i perspectives tradicionalment ignorats.

3

Incorporar i discutir el **coneixement teòric i metodològic produït per les dones científiques i expertes**, així com per altres col·lectius minoritzats, tant històricament com en el present.

Per això cal esmentar explícitament l'existència d'aquests referents teòrics que al llarg de la història han contribuït a establir les bases de les nostres disciplines; una manera de fer-los visibles és procurant que a la bibliografia de les assignatures hi figuri el nom de pila dels autors i autores referenciats.

4

Incloure en els **continguts de les assignatures les produccions i aportacions realitzades per les dones i altres col·lectius minoritzats** en qualsevol moment o àmbit de la història, així com analitzar com se les ha representat.

És imprescindible que, en cada cas, siguem capaços d'analitzar i explicar quines han estat les causes i mecanismes socials i culturals que han sustentat les desigualtats de gènere que n'han afectat l'existència.

5

Evitar els relats simplistes que només presenten les dones i els individus que pertanyen a grups minoritzats com a víctimes, heroïnes o excepcions històriques extraordinàries.

En canvi, cal insistir en la seva capacitat per a reformular i negociar de manera més o menys transgressora els discursos normatius del context en què viuen en cada moment donat, així com les pròpies contradiccions.

Marc general per a la incorporació de la perspectiva de gènere en la docència universitària

Una docència amb perspectiva de gènere és una docència que considera el sexe i el gènere com a variables analítiques i explicatives clau.

Recomanacions que tot el professorat hauria de tenir present en la planificació de les seves assignatures i dels estudis en què participa, així com en la manera d'adreçar-se a l'estudiantat en el seu conjunt.

6

Assegurar-se que els materials docents amb els que treballem i els exemples o situacions que plantejem com a **material de reflexió no reproduïxen estereotips sexistes i de gènere.**

Com ara els acudits o anècdotes que expliquem, les dades que presentem o les imatges que mostrem.

7

Afavorir el treball o la recerca sobre temàtiques que desestabilitzin la noció de **subjecte universal i sobre temes invisibilitzats, marginats, o que hagin estat històricament desprestigiats en l'àmbit acadèmic.**

És important que des de la universitat validem l'aprenentatge, el treball i la recerca sobre temes i qüestions que han estat històricament invisibilitzats.

8

Assegurar-nos que l'aula i la resta d'espais docents són espais segurs, on tot l'estudiantat se sent còmode a l'hora de manifestar les seves opinions i treballar en els seus interessos.

Cal impedir la reproducció de dinàmiques desiguals d'ocupació de l'espai i del torn de paraula, tot afavorint l'escolta i la participació d'aquelles persones que tradicionalment han sentit que les seves opinions són menys valorades.

9

Revisar les metodologies docents que utilitzem i assegurar-nos que **afavoreixen que tot l'estudiantat participa en igualtat de condicions.**

En general, les activitats docents més participatives i que afavoreixen l'autonomia de l'estudiantat i els treballs en grup i col·laboratius generen un entorn menys jeràrquic i més igualitari, que promou que tot l'alumnat pugui fer les seves aportacions en igualtat de condicions.

10

Conscienciar l'estudiantat sobre els biaixos de sexe i gènere existents en la recerca que s'ha portat a terme en les diverses disciplines.

Cal ensenyar a les noves generacions d'estudiants que és necessari tenir present la dimensió del gènere i altres eixos de desigualtat a l'hora de dissenyar les diferents fases d'una recerca, recollir dades i experiències o generar indicadors adients per a mesurar-ne l'impacte.